

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: K 24— celo leto naprej 12— pol leta 6— četrt leta 2— na mesec

v upravnishtvu prejemati: K 22— celo leto naprej 11— pol leta 5-50 četrt leta 1-90 na mesec

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svezter izvenredni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: K 25— celo leto skupaj naprej 13— pol leta 6-50 četrt leta 2-30 na mesec

za Nemčijo: K 30— celo leto naprej 15— za Ameriko in vse druge dežele: K 35— celo leto naprej

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Nov poraz Črnogorcev pri Plevlju.

NAŠE ČETE SO ZAJURIŠALE VAŽNE ČRNOGORSKE POZICIJE TER VJELE 2300 SOVRAŽNIKOV.

Dunaj, 14. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Južno Plevlja so zajurili naše čete črnogorske pozicije na Vrani gorji. V prostoru severno Beran smo vjeli zopet 2300 sovražnikov.

Nomešnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 14. decembra. (Kor. u.) Wolfsof urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 14. decembra.

Balkansko bojišče.

Jugo - zapadno in južno Plevlja so avstro - ogrske čete znova prisilile sovražnika, da se je umaknil. Tam in v vzhodno črnogorskih gorah je bilo vjetih približno 2500 sovražnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

12. decembra. 12. december ostane za bolgarsko armado in bolgarski narod historičen dan. Ta dan je zasedla bolgarska armada zadnja tri mesta, ki so se nahajala še v rokah našega sovražnika: Dojran, Gjevgjeli in Strugo. Srbi, Angleži in Francozi so dobili zadnje udarce na bregovih Dojranskega in Ohridskega jezera. Makedonija je sedaj osvobodjena. Niti eden sovražni vojak se ne nahaja na makedonskih tleh. — Ta dan so potekle operacije tako-le: Po večeršnjem porazu Angležev in Francozov na levem vardarskem bregu in raztrganju njihovega centra pri Furki, se je umaknil sovražnik na nevtralnem grško ozemlje. Naše čete so mu sledile do grške meje. Proti opoldnevu smo zavzeli Dojran. Naše vkrakajoče čete so bile z oduševljenjem pozdravljene. Vedno znova so se oglašali »Živio« klici na kralja. Prebivalstvo je vojaške posipalo s cvetjem. Tu vjeti, ubi-

ti in ranjeni sovražni vojniki pripadajo večini 10. in 22. angleški diviziji, ki sestojita iz 29., 30., 31., 65., 66. in 67. brigade. Te so definitivno razbite ter zapuščajo pri umikanju topove, puške, patrone, krogle itd. Ugrabljeni plen šele štejemo. Vjeli smo 200 mož. — Naša, na desnem vardarskem bregu Francoze zasledujoča kolona je vrgla sovražnika iz njegove pozicije na grško ozemlje. Ob pol 6. smo zavzeli mesto Gjevgjeli. Francozi so zažgali pri svojem umiku kolodvor, vojašnice in obe bolnišnici ter razstrelili južno Gjevgjelov železniški most čez Vardar. Armada generala Sarrailla je vržena južno črte Gjevgjeli - Dojran na grško ozemlje nazaj. Pravičnost zahteva, da konstatiramo, da so se francoske čete borile mnogo bolj hrabro, kakor pa angleške. Dosedanjih operacij proti nam se je udeleževala cela ekspedicijska armada generala Sarrailla, sestojela iz 97.000 Francozov in 73.000 Angležev, skupaj 170.000 mož s 600 poljskimi, 130 gorskimi topovi ter 80 težkimi havbicami. Zadnji ostanki srbske vojske, ki gredo čez Bitolj - Ohrid - Strugo v Albanijo, so se bili po porazu pri Ohridu umaknili na levi breg Črnege Drina, razstrelivši vse mostove. Danes ob zori so naše čete tam in severno Struge prekoračile Drin ter Srbe energično napadle. Pri tem so vjele 400 mož ter ugrabile 3 topove. Zasledovanje se vrši v smeri na Elbasan. Sedaj ko so Francozi in Angleži pregnani, se ne nahaja na makedonskem ozemlju niti eden sovražni vojak. Zasledovanje sovražnika je bilo zaenkrat ustavljeno.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. decembra. Orijentska armada se umika naprej. Naše čete so se umaknile v noči na 11. december brez boja na črto Smokvica-Dojransko jezero. Tekom 11. decembra smo odbili več bolgarskih napadov.

Angleška in francoska poročila o umikanju ekspedicijske armade.

London, 13. decembra. (Kor. ur.) Posebni poročevalci Reuterjevega

urada javlja o umikalnih bojih: Naša najbolj eksponirana točka je bila znana pod imenom Rocky Peak. Bolgarski napad se je pričel 6. decembra ob 3. zjutraj s strahovito točo projektilov, ki so zasipavali naše jarke, med tem ko so eksplozivno granate razbijale skalovje ter trgale in razganjale kamenje na vse strani. Učinek ognja je bil vsled tega mnogo znatnejši. Na to je navadila bolgarska pehota v gostih trumah. To je morala drago plačati akoravno radi pomanjkanja patron nismo mogli zadostno obstreljevati njenih vrst, ki so prodirale brez vsakega kritja. Naše vojaštvo je bližajoče se trume tako dolgo obsipavalo z brzostrelnim ognjem, dokler ni zmanjkalo municije. Poskusili smo zadržati napad z bajoneti, toda premoč nas je premagala. Navzlic temu so postali Bolgari vsled svojih izgub zelo previdni. Ko so se približali naši drugi črti so bombardirali naše jarke s šrapneli in granatami na centimeter natančno. Vsled sovražnikovega ognja je postala pozicija kmalu nevzdržna in za to smo se umaknili na tretjo črto. Dve kompaniji nekega irskega polka ste ostali na vrhu holma ter ste zadrževali Bolgare skoraj celo jutro, akoravno ste imeli le puške na razpolago. Skoraj nobeden vojak od teh dveh kompanij ni ostal živ, toda njihov odpor je napravil na Bolgare velik vtis, ker so bili zadržani tako dolgo, da smo mogli pripraviti novo obrambeno pozicijo. Ob tej tretji obrambeni poziciji smo Bolgare konečno ustavili.

Solun, 14. decembra. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Angleško - francoske čete nadaljujejo svoje po načrtu izvajamo umikanje tostran grške meje z malimi izgubami. Nepreravno prihajajo angleška ojačenja. Promet na zvezni črti orijentske železnice s Solunom je ustavljen. Gjevgjeli gorijo.

Solun, 14. decembra. (Kor. ur.) Reuter: Bolgari so zasedli pozicije ob srbsko - grški meji, ki so jih prejele imeli Srbi. Sedaj je vse mirno.

Nova francoska - angleška fronta.

Milan, 14. decembra. (Kor. ur.) »Corriere della sera« potrjuje v sinočni brzopletki iz Soluna, da so se Francozi in Angleži umaknili iz zadnjega kotička srbskega ozemlja. Sedaj stoje na grškem ozemlju ob var-

darski črti in na višinah jugozapadno Dojranskega jezera. Bolgari so se na grški meji ustavili.

Ena petina Črne gore zasedena.

»Magdeburgische Zeitg.« javlja: Ena petina črnogorskega ozemlja se nahaja že v rokah zmagovitih zavznikov.

Srbska armada v Albaniji.

Preko Kopenhagna poročajo: V Skadar ste prispeli dve srbski diviziji. Glavna srbska vojska se nahaja med Skadrom in Dračem z obema kriloma obrnjena proti Adriji.

Napad ententnega brodovja na bolgarsko obalo.

Kopenhagen, 14. decembra. »Politiken« javlja iz Bukarešte: Združeno angleško - francosko - italijansko brodovje je napadlo bolgarsko obrežje ter je doseglo na nekaterih točkah uspehe. Železnice med Dimotiko De-deagačem in Carigradom so deloma poškodovane.

Grška in četverozveza.

ZBOLJŠANJE ODNOSAJEV MED GRŠKO IN ČETVEROZVEZO.

Pariz, 14. decembra. (Kor. ur.) Listi poročajo iz Aten: Poslaniki četverozveze so obiskali m. p. Skuludisa ter so ga uradno obvestili, da so gospodarski proti Grški naperjeni ukrepi odpravljeni in da bodo smele v pristaniščih zadržane grške ladje skoraj odpluti.

Lugano, 14. decembra. »Secolo« javlja: Odnosaji med Grško in četverozvezo so se zboljšali. Francozi in Angleži pripravljajo obrambo Soluna. »Petit Parisien« javlja: 12. decembra so prispeli v Solun 4 transportni parniki z angleškimi četami. V pristanišču vlada dan in noč živahno življenje. Francija je poslala mnogo težke artiljerije. Večji del v Solunu se nahajajočih angleških čet odide na fronto.

Grška da ententi ozemlje med Solunom in Dojranom na razpolago.

Iz Soluna poročajo: Grški in četverozvezni generalni štab sta se dogovorila, da se umakne grška divizija, ki se je nahajala dosedaj ob meji, v Seres. Grška da četverozve-

zi ozemlje med Solunom in Dojranom na razpolago. Vojaške oblasti četverozveze so že prevzele del carinske službe v Solunu.

Reuter javlja: Kralj Konstantin je podal pri sprejemu ententnih diplomatov osebne izjave, ki jih smatra četverozveza za popolnoma zadovoljive.

Grška odpokliče svoje čete iz Soluna.

Rim, 13. decembra. (Kor. urad.) »Giornale d' Italia« javlja 12. t. m. iz Aten: Vsled živahnega pritiska zavznikov in ozirajoč se na težavni položaj francosko - angleških čet, se je grška vlada odločila svoje obmejne čete odpoklicati.

Grška ne demobilizira.

Iz Aten poročajo: Grška je sicer primorana ustreči nekaterim zahtevam četverozveze, toda le v toliko, v kolikor se ne protivijo njeni suverenosti in nevtralnosti. Pod nobenim pogojem pa Grška svoje armade tudi deloma ne bo demobilizirala.

Nemška demarša v Atenah.

Atene, 14. decembra. (Kor. ur.) Agence Havas: Po neuradnem poročilu je Nemčija zahtevala od grške vlade, da morajo olajšave, ki jih dovoli Grška četverozvezi, biti v skladu z nevtralnostjo Grške. Uradno sporočilo o tozadevni diskusiji med Nemčijo in Grško ni bilo izdano, vendar se smatra, da Nemci ne želé iti predaleč, ker uvidevajo, da se nahaja Grška v izrednem položaju.

Bolgari ne bodo prekoračili grške meje?

Iz Sofije poročajo: Bolgarska vlada je grško vlado obvestila, da bolgarske čete ne bodo prekoračile grške meje. Istočasno pa jo je opozorila, da je postopanje entente v ostrem nasprotstvu z grško nevtralnostjo.

Pred padcem Bratianovega kabineta?

»As Est« poroča iz Bukarešte: Voditelj konzervativne stranke Marghiloman je v neki politični družbi izjavil, da bo Bratianov kabinet najdalje v 6 tednih padel. Sledil mu bo centralnima državama prijazen kabinet Marghiloman - Carp - Majorescu.

LISTEK.

Nekoliko besed o modi.

(Dalje.)

Posebno v muzejih in na razstavah starih kostumov je prilika videti, da se ženskam stare noše zde navadno silno neukusne in ne morejo najti dosti besed, da bi se iz njih norčevale.

Morda bo ta ali oni ugovarjal, češ, saj moda ni v vsaki sezoni res nova, ampak se pogostoma ponavlja. Nekaj resnice je na tem, ali tisti, ki tako ugovarjajo, ne poznajo razločka med tem, kaj je novo in kaj ni več moderno. Ta razloček se pa mora ravno pri ženskih oblekah in klobukih vpoštevati. Če reče ženska o kaki obleki ali o kakem klobuku, da ni več moderno, ima to ves drugačen smisel, kakor sodijo moški. »Nič več moderno«, se pravi o stvarih, ki so bile še pred kratkim v navadi, ki so pač opuščene, pa še niso pozabljene; nova je pa lahko tudi najstarejša moda, samo da je bila dosti dolgo popolnoma pozabljena. Smo pač take!

Ženska moda bi pač zaslužila, da bi ji moški posvečali nekaj resne po-

zornosti, ker je velikega socialnega in ekonomičnega pomena. Pravi se navadno »obleka dela človeka«; to naj pač pomeni, da sodijo ljudje drug drugega največkrat po zunanosti. Reče se pa tudi lahko »obleka vpliva na človeka«, namreč v tem smislu, da se človek rad v vsem svojem delovanju in nehanju akomodira obleki, ki jo ima na sebi.

Svoj čas mi je prišla v roke zabavna knjiga, v kateri je bilo popisano, kako je en sam krojač preduragal navade cele pariške predmestne ulice. Ta krojač je spekuliral po načelu: če se veliko proda z malim dobičkom, se lahko več zasluži, kakor če se proda malo, pa z velikim dobičkom. Mož se je etabliral v ulici, koder so stanovali največ je mali uslužbenci in delavci in prodajal jim je obleke kolikor mogoče poceni. Vse te obleke pa so bile vseskozi moderne, to se pravi, po kroju in predbi in barvi jako elegantne in ljudje so se prilagodili svojim oblekam. Držali so se drugače kakor prej, hodili so drugače in se sploh vedli drugače, vsak je delal, kakor da ga je obleka socialno dvignila na višjo stopinjo.

Da obleka res vpliva na človeka, na njegovo mišljenje in na ves način njegovega življenja, nam priča

tudi zgodovina. Španci, namreč odlični gospodje, so do cesarja Karla V. nosili mantile, ali kakor bi se danes reklo, pelerine. To navado je izpodrinila francoska moda, ki vlada svet že od kralja Ludovika XIV. Tedaj se je reklo, da je vpeljala francoske mode premenila ves značaj španskega naroda. No, in ko so se začela prizadevanja za evropeiziranje Kitajcev in Japoncev — kaj je bilo pač prvo sredstvo? Evropska obleka!

Ne bom govorila o gospodarskem pomenu ženske mode, saj ga vsak spozna, če le količikaj pomisli, koliko stotisoč in milijonov ljudi živi od izdelovanja vsakovrstnega blaga za toaletne potrebe, in od izdelovanja oblek, klobukov itd.

Francija ima najbolj razvito modno industrijo. Z izdelovanjem ženskih toalet in klobukov zasluži Francija ogromne milijone. Izdelovanje klobukov in kostumov nese razmeroma dosti več kakor izdelovanje mlatinih strojev, grabelj in kos. Po francoski modi se ravna ves svet in to se je pokazalo tudi med sedanjo vojno v Avstriji. Letošnja moda je namreč samo imenoma dunajska, v resnici je pa francoska. To so priznali nekateri nemški listi sami, ki so razkrili, da so dunajski modni saloni dobili francoske kostu-

me čez Švico. Razumem pa sicer, da gotovim dunajskim krogom to ni bilo po volji, posebno ne tistim krojačem in šiviljam, ki so poskusili ustvariti poseben dunajski tip in so jim konkurentje pokvarili vse račune s tem, da so vtihotapili francosko modo.

Tu bodi tudi omenjeno, da izdelovanja vsakovrstnih delov ženske obleke ni smatrati za kako obrt. Krojači za moške so obrtniki, izumitelji ženski kostumov pa so pravzaprav umetniki. Koliko fines, koliko kombinacij je treba, da se ustvari lepa toaleta. Res uspela ženska toaleta je kompozicija in ima njen izumitelj časih toliko okusa in fantazije, da bi s temi talenti kak srednji pesnik lahko izhajal celo življenje. Toda, moškimi o tem ni mogoče govoriti, misterij mode jim ostane najbrž vedno nedostopen.

Moda pa je tudi v zvezi s politiko in bi že zaradi tega morala zanimati moške. Politični značaj kake dobe se vedro zrcali tudi v modi. Naj-navedem le nekaj izglede. Ob času francoske revolucije je bilo stremljenje odločno demokratično in aristokratske glave so bile tedaj jako poceni. V duhu tega demokratizma so takratni oblastniki prepovedali pudranje las in vsako dekol-

iranje, zahtevali so ne samo »liberté« in »fraternité«, ampak tudi »égalité« celo v toaletah. Seveda se izenačenje od zgoraj dol ni obneslo.

Silno demokratični modi v času Jakobincev je sledila že za časa direktorija jako aristokratska moda, ki je posebno značilna zaradi tega, ker je vzela svoje vzorce iz starih grških časov.

Vojaška slava Napoleona I. je provzročila velik preobrat tudi v vseh modnih stvareh. Izza tistih časov se je deloma — vsaj v pohoštvu — ohranil takoiimenovani empire-slog. Kdor si dobro ogleda empire-pohištvo, bo kmalu spoznal, koliko je v njem vojaškega značaja. Po porazu Napoleona I. so prišli v Pariz Angleži, Avstriji, Rusi, Prusi in provzročili so zopet veliko premembo v modi. Zlasti frizure so bile vse prirejane, kakor čelade ali turbani.

Prišla je potem doba romantike. V literaturi, v politiki, v umetnosti, v življenju je bilo vse romantično. Takrat je veljalo malone za sramoto, če je bila ženska zdrava in krepka in leknarji so zaslužili ogromna premoženja s sredstvi, ki so preganjala debelost in na cvetoča lica spravljala bolešno bledest.

(Konec prihodnjik.)

Vojna z Italijo.

ITALIJANI ZOPET OBSTRELJUJEJO GORICO.

Dunaj, 14. decembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglasi:

Italijansko bojišče.

Delovanje Italijanov v Judikariji traja. Posamezni manjši sovražniški napadi so bili odbiti, nakar sem moral nehati, ker se je stl v Sempeter, se je zopet nahajal pod artiljerijskim ognjem.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

12. decembra. V gorskem odseku med Judikarijo in dolino Lonci smo zavzeli s stalnimi sijajnimi ofenzivnimi operacijami višine severno - zapadne strani kotline Bezzecca, ki nam jamčijo za stalno posest iste. Dne 7. decembra započeli napad se je izvršil mirno ob potrebi boja z močnimi baterijami skupine pri Lardaro in ker je bilo potreba tudi odstraniti obrambne naprave sovražnika. V noči na 10. dec. so došli naši infanterijski in alpski oddelki v območje ognja zapadnega in vzhodnega vrha hriba Vies in pomočja hriba Mascio, južno - zapadno Nozzola. Drugo jutro je zavajala naša infanterija močnejše sovražne pozicije, ker je zavzela z bajonetom zaporedoma vrsto strelskih jarkov in končno glavno utrdbo. Na drugih frontah je položaj neizpremenjen.

13. decembra. Vzdrž soške in kraške fronte je razvijal sovražnik večerj živalno artiljerijsko delavnost. V mraku je podvzela sovražna infanterija napade v smeri v Oslavje in Selce, bila pa je odbita s težkimi izgubami. Na južnih obronkih Kalvarije pri Gorici so lastni oddelki zavzeli pod zaščito megle sovražni strelski jarek in vgrabili 30 pušk, mnogo municije in drugega vojnega materiala, kar je pustil sovražnik na begu za seboj.

Rusko poročilo o prenehanju bojev ob Soči.

Berolin, 14. decembra. Z ruske meje poročajo listu »Nationalzeitung«: Kakor je razvidno iz pogovorov ruskih vojaških kritikov, se vrše sedaj v Italiji veliki transporti čete. Znanje, v Bolonji zbrane rezervne čete pošiljajo vse na jug. Tudi iz drugih mest pošiljajo proč številne čete. Obenem vozijo vsak dan dolgi vlaki municijo in provijant v Brindisi in Bari. Ni več dvomiti, da Italija poseže aktivno v vojno na Balkanu. Proti nevarnosti avstro-ogrskih podmorskih čolnov se uveljevo posebne odredbe. Nasproti temu je pričakovati, da boji ob Soči znatno ponehajo. Ob Talijantu dela na tisoče delavcev velike obrambe in utrdbe. Te nove utrdbe se nahajajo 45 kilometrov za fronto.

S soške fronte v Tripolitanijsko.

Iz Milana poročajo: Ker so se izjavili vsi dosedanja juriši na severni fronti, ki so imeli namen, zavajevati avstrijske črte, sili italijansko časopisje vlado, naj pripravi velike bojne sile in jih odpošlje v Tripolis. Tripolitanijsko se smatra sedaj za izgubljeno. Poštni in trgovski promet je popolnoma ustavljen. Ba je bo imenovan Cadorna za vrhovnega poveljnika vseh italijanskih bojnih sil, kar naj pomeni protitež proti prevladajoči poziciji Joffreja.

Torej Tripolitanijsko imajo sedaj pred očmi! S severno fronto ni nič, uspehov ni in ni in vedno bolj so prepričani, da jih nikoli ne bo, torej kaj storiti, ko jih vedno bolj bode bridka resnica, da je Tripolitanijsko izgubljeno. Skrbri Italije so torej velike in veliki njeni državniki sami ne vedo, kaj naj bi počeli. Tripolitanijsko, ki jih je stala toliko žrtve in ki tako obtežuje italijanske finance, so takorekoč za vselej izgubili. Radi bi jo še rešili, ali ko kriče, da treba rešiti Tripolitanijsko, se zopet spomnijo severne fronte in tako ne vedo, kaj bi storili: radi bi seveda imeli Tripolitanijsko celo in avstrijsko fronto predrti, ali tu in tam gre najslabše, zato letajo te dni skrbri Italije s soške fronte v Tripolitanijsko in iz Tripolitanijske na soško fronto.

V Judikariji.

Iz vojnoporočevalskega stana 14. decembra.

Iz poročil je razvidna živahnost delavnosti Italijanov v Judikariji. Zapadno Rive, to je v Judikariji in v dolini Ledro, severno med dolinama Chiese in Conceli, se vrše boji. Namen teh napadov je, polastiti se pester skozi dolinico Conceli, katera bi dala dohod v Rivo, ker je po to-

nalski cesti in čez Rocotto ne morejo doseči. Istočasni artiljerijski napadi v prostoru Lacarda se vrše v svrhu, da izsilijo vzhod v Judikarijo, odkoder bi prodirali po dolini Sarche čez Stenico in Toblino proti Tridentu, kakor leta 1848., ko se je bilo Italijanom posrečilo, dospeti do Bezzana. Sedanji letni čas zabranjuje vsak dohod skozi Dolomite ali čez Tonalski prelaz, zato pa hočejo vdreti v dolino Chiese, kjer so začeli vojno, ali kakor vse kaže, z enakim uspehom kakor na ostali tirolski fronti. Tudi Garibaldi, ki je leta 1866. skušal po tej poti doseči Trident, ni dosegel navzlic ogromni premoči in za njegove svrhe ugodni konstelaciji vojaških razmer v južni Tirolski ne v Trident, ne v Rivo. Upati je, da tudi njegov naslednik ne bo imel s tem namenom več sreče.

Uspehi avstro - ogrske mornarice.

Sofija, 14. decembra. »Kambana« piše o uspehih avstro - ogrske vojne mornarice, da si je znala zagotoviti gospodstvo v Adriji. Dokaz za to je, da se Italijani niso upali Srbom in Črnogorcem poslati pomoči čez morje.

Italijanski parlament.

V včerajšnji seji je imel posl. Altobelli dolg govor o ustrelenju miss Cabel v Bruselju. Vzlic njegovim brezmejnimi napadom na nemško vlado, na nemške vladarje in na nemško vojaštvo, mu ni segel v besedo ne predsednik Marcora, ne kateri navzočih ministrov. Ministerjalni posl. Molina je prehitel socijalnodemokratsko opozicijo predlagal, naj se parlament snide vnovič 1. marca. Ministrski predsednik Salandra je pritrdil odločitev parlamenta do 1. marca rekoč, da je prepričan, da žele vsi poslanci brez izjeme, časten mir, ki se ga ne da doseči drugače, kakor z zmago. Pozivljal je na edinstvo in skupno delo in pozdravil predsednika Marcoro

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKI FRONTI.

Dunaj, 14. decembra. (Kor. ur.)
Uradno razglasi:

Rusko bojišče.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 14. decembra. (Kor. u.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 14. decembra.

Vzhodno bojišče.

Nobenih bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

12. decembra. Na zapadni fronti nobenih bistvenih izprememb. V Galiciji, v bližini Stripe, pri vaseh Marijanka, Jožefovka in Bieniava (16, 20 in 24 kilometrov južno - zapadno od Tarnopola), so poskusili majhni oddelki ofenzivo, z čeb strani prijeti, pa je bil en del ubit, drugi del vjet.

Lažnjiva ruska poročila.

Dunaj, 14. decembra. Iz vojnoporočevalskega stana javljajo: Ruska uradna poročila zadnjega tedna obsegajo opetovana poročila o ruskih uspehih ob Strypi. Rusi da so ob Strypi na več krajih odbili napade naših čet. Ruske vesti so svojevoljne trditve, ki nimajo nobene podlage. Naše čete sploh v zadnjem tednu niso napravile nobenega napada. More torej iti kvečjemu za poizvedbe, pri katerih so mali oddelki prišli v stik s sovražnikom in torej Rusi sploh niso imeli priložnosti, doseči v svojih poročilih omenjene uspehe.

Nemška fronta na vzhodu.

Iz Kodanjske poročila »Kölnische Zeitung«: Menšikov piše v »Novem Vremenu« v daljšem članku »Utrjuje se« med drugim, da so se izkazali Nemci v teh 16 mesecih vojne zelo iznajdljive. Posrečilo se jim je, delazmožnost ljudi nadomestiti s stroji.

Vojaški strokovnjak »Russkega invalida« piše, da bo nemška fronta na vzhodu v kratkem ena sama nepretrgana črta strelskih pušk. Zadnji

ter kralja, vsa zapovedništva in vojaštvo.

Žrtve naših in nemških podmorskih čolnov v Sredozemskem morju.

Dunaj, 14. decembra. (Kor. ur.)
Z merodajne strani se poroča, da so bile od početka angleško - francoske ekspedicije v Solun od podmorskih čolnov centralnih držav v Sredozemskem morju potopljene: 2 francoski transportna parnika s skupaj 11.051 tonami, 6 francoskih transportnih parnikov za vojni material s 22.135 tonami, 6 angleških pomožnih križark in transportnih ladij za čete s 37.612 tonami, 19 angleških transportnih ladij za vojni material s skupaj 51.567 tonami in 1 japonski transportni parnik za vojni material s 5118 tonami. Prostornina teh 34 sovražnih ladij znaša 200.000 prostorninskih ali 150.000 utežnih ton. Za transport na kopnem bi bilo treba kakih 200 vlakov po 50 tovornih vozov. Delno prikrivanje, teh izgub s strani sovražnega časopisja da sklepati, da so bile izgube iz vojaških ozirov prav občutne. Počasno in negotovo izvedbo solunske ekspedicije je gotovo deloma pripisovati uspešnemu delovanju avstro - ogrskih in nemških podmorskih čolnov. Ne glede na neposredne izgube tam niso nikdar gotovo vedeli, s katerim delom odposlanega materiala smejo v Solunu računati. To je gotovo provzročilo veliko negotovost in zmešnjavo ter jo provzroča še nadalje, ker podmorski čolni prav priznanja vredno nadaljujejo svoje delo. Razen tega so podmorski čolni v mesecih oktobra in novembra po mednarodnem pravu potopili še več parnikov, ki niso imeli na krovu niti čet niti vojnega materiala za solunsko ekspedicijo, in sicer 2 ruska, 5 francoskih, 14 angleških, 2 grška (s konterbando) in 1 norveški parnik (s konterbando) s skupaj 79.650 tonami. Nadalje so potopili naši podmorski čolni ta čas še 10 italijanskih parnikov s 25.325 tonami. V tem času so torej avstro - ogrski in nemški podmorski čolni po mednarodnem pravu v Sredozemskem morju potopili sovražnih in nevtralnih ladij kakih 300.000 ton prostornine.

V Stockholmu vedo baje iz zanesljivih virov, da je iskati vzrok, da že 10 dni ne prihajajo brzajavna poročila iz Rusije in ne gredo v Rusijo, v velikem zbiranju čet. Železnice vozijo samo čete. Morda je s tem v zvezi tudi potovanje generala Paua v Rusijo.

Približevanje Rusije Angliji.

Kodanjska »National Tidende« poroča iz Petrograda: Zveza za pospeševanje zblizanja med Anglijo in Rusijo v Moskvi in druge anglofilске korporacije prireajo v Rusiji vrsto »angleških dni« v svrhu bolj intimne zveze med obema državama. Isto-

časno so se vršile v obeh glavnih mestih tudi konference glede trenutnega vojnega položaja in vprašanja bodoče politične alianse. Seveda ni manjkalo medsebojnih častitk in brzajavnih pozdravov.

Zagonetni dogodki v Rusiji.

Haag, 13. decembra. (Kor. ur.)
»Telegraaf« konstatira, da se v Rusiji očitno gode stvari, ki jih hočejo v inozemstvu zamolčati. Noben angleški časopis ne dobi privatnih brzajavk svojih ruskih korespondentov. Zadnja brzajavka poročevalca »Times« je datirana z dne 3. decembra.

ZAPADNO BOJISCE.

POLOŽAJ NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 14. decembra. (Kor. u.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 14. decembra.

Zapadno bojišče.

Nobenih bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. decembra zvečer. V Belgiji živahno delovanje naših topov iz strelskih jarkov, ki so storili, da so na več mestih prenehali delovati sovražni metalci min. Dopolne je nasel na belgijsko obal neki angleški transportni parnik. Trije nemški hidroplani so poskusili, ladijo z bombami potopiti. Več zavezniških letalcev, med njimi en naš letalec, je zapodilo sovražne hidroplane, medtem ko so francoske torpedovke, ki so dospole iz Dunkerqua, pod ognjem nemških baterij spravili ladijo zopet v globoko vodo. V Champagni, v odseku Massiges, smo odgovarjali na ogenj z granatami, ki provzročajo solzenje, z razdirajočim ognjem na sovražne strelske jarke na gorskem grebenu Chansson. V odseku vrha 195 smo uspešno obstreljevali tri vrste nemških strelskih jarkov ter dohod do zveznega jarka. V Vogezi topovski boj s presledki: silen snežni zamet je oviral podvzeta.

Belgijsko poročilo.

12. decembra. Močno delovanje artiljerije na fronti belgijske armade. Uspešno smo se borili proti baterijam pri Nuygrentu ter razpršili delavce severno od Dixmuidena.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

12. decembra. Šestnajst aeroplanov je metalo bombe na munijska skladišča v Mireaumontu in na letalsko taborišče pri Marvillyju. Kakor se domneva, sta bili obe na pravi resno poškodovani. Naša artiljerija je nadalje obstreljevala sovražne črte ter napravila na raznih točkah vrzeli v sovražne okope. Naša artiljerija je obstreljevala včeraj Saint Eloy, ki je še danes popolnodelone gori. Neko majhno število metalcev min je vdrla v nemški jarek pri Nieu Chapellu, ki so ga Nemci krepko branili. Metalci so razdeljali neko strojno puško ter ubili in ranili mnogo sovražnikov. Od naših so bili samo 4 možje ranjeni.

Letnik 1917. na Francoskem.

Iz Pariza poročajo, da je francoska zbornica sprejela vpoklic letnika 1917. »Agence Havas« dostavlja, da to dejstvo ni dokaz, da manjka Francoski mož, pač pa je to korak previdnosti. Letnik 1916 še ni postavljen v fronto in letnik 1917 bo vpoklican šele spomladi.

Zimska oprema francoskih vojakov.

»Homme enchaîné« govori o zatrdilu oblasti, da francoski vojaki to zimo ne bodo trpeli vsled mrazu. List pa naglašja, da se kljub vsem lepim obljubam doslej ni zgodilo skoraj nič. Razdelitev gorkega oblačila se vrši prav neredno. Nekateri enote so obleke že dobile, druge niso dobile še ničesar. Tudi to pot mora privatna inicijativa nadomestiti vladno skrb.

Angleški parlament.

V poslanski zbornici 14. t. m. je lord Robert Cecil rekel pri drugem čitanju zakona o razširjenju določb glede trgovine s sovražniki, da ima ta zakon namen preprečiti kupčevanje s sovražnimi firmami v nevtralnih deželah. Doslej se je s sovražnimi državljani, prebivajočimi v nevtralnih deželah, postopalo tako, kakor da bi bili nevtralc. — Sir Artur Markham je vprašal, če je drž. tajniku za zunanja dela znano, da trde časopisi v nevtr. dežel. da sta Francija in Angleška, ko sta čez grško ozemlje poslali čete v Srbijo, kršili nevtralnost Grške tako, kakor Nemci l. 1914. nevtralnost Belgije, dalje, da je nemški drž. kancelar 9. t. m. v drž. zboru izrekel isto obdolžitev, dalje če hoče drž. tajnik zunanjih del

Amerikanska nota Avstriji.

Ameriški veleposlanik Penfield je izročil na Dunaju noto svoje vlade radi parnika »Ancona«, ki ga je 7. novembra potopil naš podmorski čoln ob sardinski obali. Pri tem so m. dr. utonili oziroma bili težko poškodovani tudi ameriški državljani. Nota je spisana v zelo premetoritem tonu ter pravi: Avstrija je vendar vedela za vsebino diplomatičnih pogajanj, ki so se vršila med Ameriko in Nemčijo radi postopanja podmorskih čolnov. Navzlic temu je poveljnik avstro - ogrskega podmorskega čolna zaukazal, »Ancono« torpedirati, predno so se posadka in potniki mogli spraviti na varno. Poveljnik da se je torej pregrešil proti mednarodnemu in splošnemu človeškemu pravu. Njegovo postopanje da je tako, kakor da bi bil nalašč umoril ljudi, ki se ne morejo braniti. Ameriška vlada mora smatrati, da je poveljnik podmorskega čolna postopal proti danim mu ukazom, ali pa da c. in kr. vlada ni dala svojim podrejenim organom navodil, ki odgovarjajo mednarodnemu pravu in človečnosti. Tega pa ameriška vlada vendar - le ne more verjeti in zato smatra, da se je poveljnik podmorskega čolna pregrešil proti danim mu splošnim in posebnim ukazom ter zagrešil ta veliki izgreed. Zedinjene države pozivljajo c. in kr. vlado, da obsodi potopitev »Ancone« kot krivično in neopravičljivo dejanje, da nadalje kaznuje častnika, ki je to dejanje zagrešil in da plača primerno odškodnino. — Zedinjene države zahtevajo čim najhitrejši odgovor, ker smatrajo da avstrijska vlada ne bo odobrvala ali zagovarjala dejanja, ki ga ves svet obsoja kot nečloveško in barbarsko.

Prosta pot za nemška - washingtonska atašea.

Iz Washingtona javljajo: Amerikanska vlada je prosila entento, da dovoli prosto pot za odpoklicana nemška atašea von Boy - Eda in von Papena. Verjetno je, da bo četverozveza dovolila prosto pot le pod pogojem, ako se oba atašea s častno besedo zavežeta, da ne bode ta prevzela doma nobenega vojaškega poveljstva. V tem slučaju bode von Boy - Ed in von Papen smela 28. decembra odpotovati v domovino.

Ameriško vojsko pomnože za 400.000 mož.

Washington, 13. decembra. (Kor. urad.) Reuterjevo poročilo. Tajnik vojnega urada priporoča v svojem letnem poročilu ustanovitve 10 novih pehotnih polkov, 4 polkov poljske artiljerije, 52 stotnij obrežne artiljerije, 15 stotnij pionirjev in 4 zračnih flotil. Stalna armada naj se pomnoži za 400.000 mož na ta način, da se nabere 13.000 mož vsako leto več za triletno službovanje.

Nemški državni zbor.

Inozemski listi so priobčili groteskna poročila o manifestaciji na dan otvoritve nemškega državnega zbora. Švicarski socialistični listi so trdili, da je bilo 10000 demonstrantov, drugi listi so celo govorili, da je tekla kri in

"Petit Parisien" pravi da je prišlo 200 ljudi ob življenju. Poluradno se poroča, da se še tisoč ljudi ni zbralo, ki jih je policija brez težav razpodela in ni bil nihče ubit. Socialnodemokratska stranka nima s to demonstracijo ničesar opraviti. Samo skupina poslanca Liebknechta, ki je v opoziciji proti vodstvu stranke, je hotela vzbuditi pozornost na ulici.

V seji dne 14. t. m. je Liebknecht ob velikem nemiru v zbornici postavil nekaj vprašanj. Na vprašanje, če se hoče vlada odpovedati vsem aneksijskim namenom in takoj vzeti mirovna pogajanja, je drž. tajnik izjavil, da ne da odgovora na vprašanje, če je vlada pripravljena predložiti drž. zboru dokumente o postanku svetovne vojne in se zavzeti za ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije, je drž. pravnik odgovoril, da je material o postanku vojne že objavljen in se bo če bo treba še dalje objavljalo kar je treba za poduk javnosti. Odgovornost in kazen za vojno zadene le sovražnike. Vlada se ne bo zavzela za ustanovitev preiskovalne komisije. — Na vprašanje, če hoče vlada podrediti zunanjo politiko kontroli javnosti in predložiti zakon, ki izroči javnosti odločitev o vojni in o miru, je drž. tajnik izjavil, da vlada tega ne stori. Na vprašanja glede težav, ki vladajo zaradi življenja in glede nove orientacije centralne politike vlada ni dala odgovora.

Zbornica je potem razpravljala o novem vojnem kreditu v znesku desetih milijard. Drž. tajnik Hellferrich je med drugim povedal, da znašajo vojni troški na mesec približno dve milijardi kron. Nemčija bo do meseca marca izhajala z dosedanjimi posojili,

Vesti iz primorskih dežel.

Na Šempetrsko cesto v Gorici so torej zopet letele granate iz italijanskih topov, kakor je razvidno iz uradnega poročila. Na levi strani ceste proti Šempetru stoji veliko poslopje škofskih zavodov, ki je bilo že nekoliko poškodovano. Včeraj smo čuli, da je to poslopje baje mnogo trpelo vsled sedanjega obstreljevanja. Najbrže je trpela zopet tudi deželna umobolnica tik ob desni strani ceste.

Ob soški fronti je padel junaške smrti gosp. Viktor Pajnič, enoletni prostovoljec, tehnik, v starosti 20 let.

Odlikovan slovenski junak. Gosp. Vladimir Mahne, sin znanega veletržca v Trstu, se je odlikoval v bojih dne 3. oktobra pri Dnjestru, kjer je bil tudi nevarno ranjen. Sedaj se nahaja v Fran Josipovi bolnišnici na Dunaju, kjer so mu slovesno izročili veliko hrabrostno svetinjo I. razreda.

Vedno junaško na svojem mestu. K poročilu v sobotni številki, da je med drugimi je zapustil Gorico tudi pekovski mojster in slaščičar g. Karel Draščik na Kornu, smo dobili danes obvestilo, da ni res, da je g. Draščik nekorajžno zapustil Gorico in jo odkuril proti Volčjadrugi, marveč je res, da še vedno junaško vzdržuje svojo trgovino na starem glasu.

Tržaški namestnik pri bolnikih iz Gorice. Namestnik baron Fries-Skene je obiskal v društveni hiši Avstro - Amerikane se nahajajoče bolnike iz Gorice, kamor se jih prepeljali vsled obstreljevanja goriškega mesta. Namestnik se je mogel prepričati, da je zanje dobro poskrbljeno.

V Barkovljah pri Trstu je umrl gosp. Jakob Pertot, posestnik, star 62 let.

Andrej in Franc Ručna iz Staroga sela pri Kobaridu, bi rada izvedela za naslov svojega očeta, ki se nahaja nekje na Kranjskem. Oglaš naj se jima na naslov: Franc Ručna, c. kr. oddelek civilnih delavcev št. XI., poljska pošta 207.

Iščejo ga. CesarSKI komisar v Trstu pozivlje Karla Lupetina, oficijalno mestne bolnišnice, katerega bivališče je neznan, naj se dne 10. januarja 1916 zgodi in podvrže disciplinarnemu postopanju, drugače izgubi službo. Lupetina se seveda ne bo oglašil.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje nadvojvode Frana Salvatorja. »Wiener Zeitung« poroča: Cesar je z najvišjim odlokom z dne 9. decembra t. l. dovolil nadvojvodi Franu Salvatorju, da sprejme in nosi od nemškega cesarja podeljeni mu železni križ II. razreda.

— Odlikovani slovenski vojak. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: narednik 17. pešpolka Jos. Jaklič, računski podčastnik 1. trenske divizije Jos. Kristof, narednik poljske bolnice 6/3 Alojzij Ivančič

in korporal 4. domobranskega pešpolka Peter Gradšnik. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: korporal Rudolf Trtnik, Franc Taškari in Ivan Rus, poddesetnik Anton Gaberšek, Karol Brence, Jurij Vлага in Ignacij Majerič, infanteristi Franc Šinkovič, N. Jakomin, Franc Ječ, Jakob Hreščak in Jakob Celofiga, Blaž Rakič, Rajko Pribek in Ivan Brejkovič, vsi 87. pešpolka; naredniki Ivan Zaljan, Jos. Blažič in Viktor Kralj, četovodje Ivan Palčič, Franc Bačič, Franc Marinčič, Jakob Divjak, Ernest Rusjan, Leopold Ukovič, korporali Rudolf Vidmar, Anton Paliska, Ivan Istinc, Izidor Ferfolja in Jos. Mozetič, poddesetniki Ivan Cijak, Franc Berke, Jos. Mlinar, Karol Lučič, Ivan Pudorek, Peter Bolc, Jos. Snel, infanteristi Anton Sušič, Franc Seljak, Blaž Palčič, Alojzij Zabrščak, Jos. Skočir, Vinko Gerzetič, Franc Cigoj, Anton Grdina, Anton Vončina, Ivan Florjančič, Josip Rojc, Franc Jagodnik, Josip Cigon, Ivan Šarič, Anton Florečič, Anton Gabršček, Ivan Gržinič, Ivan Bobek, Alojzij Jazbec, Franc Prinčič, Anton Pribac, Miha Radič, Anton Staver, Anton Stopar, Ivan Starčič, Ivan Marenič, Franc Ambrožič, Jakob Škerlj, ter oficirski slugi Jos. Pirjavec in Franc Štrukelj, vsi 97. pešpolka.

— Avstrijski »Lloyd« v Trstu izgubi najbrž svojega generalnega ravnatelja, znanega dvornega svetnika Frankfurterja. Ta je namreč glavni kandidat za mesto ravnatelja dunajskega kreditnega zavoda, katero mesto je doslej zavzemal novi trgovski minister dr. Spitzmüller.

— Slov. sanitejci na italijanskem bojišču pošiljajo vsem prijateljem in znancem, ter bralcem »Slov. Naroda« iskrene čestitke k Božiču in Novemu letu. Jos. Obilnik, bivši tajnik naprednega političnega društva za kolizejski okraj: Rado Štavi, J. Kraker, Ivan Host, Anton Jugo. Na zdar!

— Iz vojne mornarice. Vesele božične praznike in srečno Novo leto žele vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenskega Naroda« z juga slovenski orožni mornarji: Ivan Zupan iz Št. Jurja ob Juž. želez., Fric Bogatin iz Konjic, Janko in Vinko z Jesenic (Gorenjsko). — Na zdar!

— Kdo kaj ve? Franc Kenda, sedaj v Franc - Jožefovi bolnici v Ormožu ob Dravi na Štajerskem, prosi prijaznega obvestila, če kdo kaj ve o kadetnem aspirantu pri 55. pešpolku Francu Skočirju, 6. feldkompagnija, vojna pošta 80.

— Darila za rezervno bolnišnico št. 1., filijalka 5. Ker v naši bolnišnici, radi oddaljenosti, ni mogoče darov nabirati, kot v ostalih bolnišnicah. Zato prosimo, sedaj za božične praznike, se na naše ranjene, in bolne vojaše z darili spominjati. Vsako, tudi najmanjšo darilo, dobro došlo, in se boče z hvaležnostjo sprejelo. Milodari, za c. kr. rezervno bolnišnico št. 1., filijalka 5. se sprejemajo, pri ravnatelstvu »Rdečega križa«, v Strossmayerjevi ulici, za kar se že za naprej toplo zahvaljujemo. — Oskrbujoči zdravnik dr. Bernardi m. p.

— Za bolgarski Rdeči križ. Brežiška podružnica Rdečega križa je darovala za pospeševanje avstrijske pomožne akcije za bolgarski Rdeči križ znesek od petsto kron iz društvenih sredstev.

— Za producente in imetnike predvaja! Glasom obvestila centralne nakupovalne predvaja društva avstrijskih predvoprelecev v Trutona, ki ima glasom ministrske naredbe z dne 15. septembra 1915. št. 267 drž. zak. edino pravico nakupovati predvaja, je nooblastilo za nakupovanje tega artikla po od proge Ljubljana-Zidani most južno ležečih krajih na

Kranjskem firmo Mihael Omahnov naslednik F. S. Skrabar v Višnji gori, za vzhodno ležeče kraje te proge na Kranjskem in Štajerskem pa tvrdko Anton Kolenc v Celju. Obe ti firmi sta edino po svojih odmerjenih okrajih v smislu ministrske naredbe upravičene nakupovati predvaja ter je odpošiljati centralni nakupovalnici navedenega društva. Tema dvema tvrdkama se delajo od strani producentov in lastnikov predvaja pa težkoče in sicer v tem oziru, ker ga pridelovalci nečajo oddajati navedenima trgovcema, marveč ga rajši oddajajo drugam, n. pr. vrvarjem i. dr. To se pa godi največ zaradi tega, ker ljudje o ti naredbi niso dobro poučeni. Opozarjajo se zaradi tega vsi pridelovalci in lastniki predvaja, da ga v smislu tozadevne ministrske naredbe ne smejo nikomur drugemu oddajati, kakor navedenima tvrdkama, sicer zapadejo strogim kaznim. Da ljudje ne bodo kaznovani, naj jim v tem pogledu gredo na roko tudi župni uradi in županstva.

— K predstoječim klasifikacijam konj. Ker se klasifikacija konj ne more vršiti neposredno po naznanitvi, so v slučaju menjave posesti po naznanitvi vse pri tem prizadete osebe, tedaj prodajalec kakor tudi kupec, oziroma predajnik in prejemnik v smislu zakonitih določil dolžni, tudi vse po naznanitvi nastale spremembe v svojem posestnem stanju do dneva klasifikacije pismeno ali ustmeno naznaniti občinskemu predstojniku.

— Stare krušne znamke brez veljave. Aprovizacijski osek mestne občine ljubljanske je svoj čas sklenil, da se vsled pomanjkanja moke lahko podaljšuje veljavnost starih krušnih znamk. C. kr. deželna vlada je sedaj odredila, da preneha nadaljnje uveljavljanje starih krušnih znamk. Tudi so razveljavljene stare karte, katerih rok je bil že podaljšan. Na to odredbo se opozarjajo občinstvo, trgovci in peki.

— V vojni prodajalni pri Mahru se ob petkih ne bo več oddajalo moke. Dosedaj je mestna aprovizacija oddajala za bolnike na posebna dovoljenja c. kr. deželne vlade vsak petek popoldne pšenično moko št. 0, seveda na krušne znamke. Sedaj je c. kr. deželna vlada odredila, da se ta prodaja moke ustavi, kadar ne prodajajo moke tudi drugi trgovci.

— O sedanjim kalamiteti s plinom piše v »Edinosti« star trgovec, naj bi se trgovine zvečer preje zapirale, in sicer koj ob nastopu mraka. Škode da bi trgovci s tem ne imeli nič, ker bi si vsakdo že čez dan nakupil potrebno in ker se v več trgovinah res že danes godi, da se čisto zastoj zge plin, ker ni cele ure nobenih kupovalcev. — Tudi v Ljubljani bi se v tem oziru dalo kaj ukreniti. Sicer nismo tako radikalni kot tržaški trgovec, vendar sodimo, da bi se trgovine lahko brez škode za prodajalce in kupovalce zapirale prej kot se navadno. Zakaj bi manufaktursti ne zapirali ob 6., špeceristi pa ob 7? Lekarne, ki imajo službo do 9., bi lahko zapirale ob 8., ker ima dotični farmacevt itak Inšpekcijsko službo, one, ki nimajo službe, bi zapirale ob 7. mesto ob 8. Naj bi mestni magistrat razmišljal o tej stvari!

— Ronaherjev večer, ki so ga nameravali prirediti častniki in vojak i. - z. armade v hotelu »Union«, se ne vrši.

— Božičnica v otroškem zavetišču. Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem priredi tudi letos v svojem otroškem zavetišču, Metelkova ulica 5, božičnico v korist in veselje otrok iz poletnih prizadetih rodbin, ki se tu odgajajo v zdrave in krepke člane človeške družbe. Odbor prosi vsled tega plemenite dobrotnike, osobito pa društvene dame, da bi po možnosti prispevali k božičnici, bodisi z obleko, perilom in obuvalom (za otroke v starosti od 3 do 5 let, tudi obnošene stvari so dobrodošle), bodisi z jestvinami in igračami ali v denarju. Darila naj se blagovolijo nasloviti na otroško zavetišče Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih, Metelkova ulica št. 5. Po obleko itd. pride po obvestilu društvena sestra strežnica. Imena plemenitih darovalcev se objavijo v dnevnikih.

— Gremilj trgovcev opozarja svoje člane, da je izšla 1. decembra 1915 naredba tako v uradnem delu Ljubljanske kakor tudi v deželnem zakoniku naredbe § 19. ces. odredbe z dne 21. junija 1915 št. 167 drž. zak. ki določa prodajne cene za ješpren, ajdovo ter koruzno moko in za koruzen zdrob. Kdor bo te predmete dražje prodal, bo strogo kaznovan. Po § 4 gorenje naredbe morajo imeti prodajalci gorenjih predmetov odtis te naredbe na vidnem prostoru pribit v prodajalnici. Taki odtisi dobe se na prodaj pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg.

— Pozor! Danes poteče rok dolžnosti naznanila za ovčjo volno.

To naznanilo je poslati v enem izvodu komisiji za prevzemanje ovčje volne c. kr. trgovskega ministrstva na Dunaju. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata. O izpolnjevanju te dolžnosti se bode politična oblast prepričala ter krivce najstrožje kaznovala.

— Poštna vest. C. kr. trgovsko ministrstvo je z ozirom na sedanje prometne razmere odredilo z odlokom 6. decembra 1915 številka 33.726/P, da je treba do vstevši 31. decembra 1915 pridati vsakemu na Dunaj naslovljenemu zavetku po eno pošto spremnico in da je treba plačati pristojbine za zavitke, ki so namenjeni na Dunaj, takoj pri predaji na pošto.

— Kovinska zadruga v Ljubljani opozarja svoje člane, da se vrši v tem letu zadnja preizkušnja vajencev, dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v pisarni zadruge na Sv. Petra cesti pri Avstrijskem Cesarju.

Umrli je v Brezicah ob Savi trgovec Ivan Pintarič.

Dijaška kuhinja v Celju izreka iskreno zahvalo za svoto 30 K, ki jo je daroval učiteljski zbor samostojnih nemško - slovenskih razredov v Celju, mesto naznanila o smrti svojega člana, profesorja Antona Rabuza, ki je padel junaške smrti za domovino na goriški fronti meseca oktobra.

Uradniške spremembe pri Južni železnici na Štajerskem. Prestavljene so asistent Franc Majcen iz Poljčan v Maribor, prov. asist. Janez Pawlik iz Št. Jurja v Laški trg in prov. asist. Anton Payerl iz Laškega trga v Puntigam.

Zdravstveni urad štajerske namestni je javlja, da je zbolel v Celju vojak, ki je došel z južnega bojišča, na pegasti vročici.

Iz Vranskega nam poročajo: V četrtek, dne 9. decembra smo imeli velik požar; zgorela so pri Šentaku gospodarska poslopja in kozolec. Živino so rešili, drugih premičnin je mnogo zgorelo. Škoda je precejšnja. Hišo se je posrečilo rešiti.

Središke novice. Za poštarico v Središču je imenovana poštna oficijantinja Antonija Koschell. — Častno kolajno je dobil član tukajšnjega gasilnega društva Franc Mlinarič. Mlinarič deluje pri gasilnem društvu v Središču že 25 let.

Iz Maribora. Pri domobranskem pešpolku št. 26. so odlikovani z malo srebrno hrabrostno svetinjo: narednik Franc Repnik in Jožef Murko, računski podčastnik 1. razreda Ivan Karbaš, orožni mojster 3. razreda Al. Gašperčič, desetniki Anton Platin, Jakob Drobež, Jože Ovčar, Martin Kosar, Janez Gril, Alojz Zeleznik, pešec Franc Lupša.

Iz Maribora. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik Ivan Krall 47. pešpolka.

Lastne otroke in sebe je hotela zaklati v Eggenbergu pri Gradcu magacinerjeva žena Martina Brandner. Silno histerična ženska je bila na svojega moža skrajno ljubosumna in je sklenila, da gre z otroci v smrt. V ponedeljek zjutraj je vzela navaden pipec ter je šletnega sina Erika in ter 2 in pol leta staro hčerko Olgo strašno razmesarila na prsih. Na to si je prerezala žile na roki. Mož, ki je spal v kuhinji, se je vzbudil od kričanja otrok, vdrl v spalnico ter zagledal strašen prizor. Vsi trije so težko ranjeni. Prepeljali so jih v bolnico, fant bo najbrž umrl.

V mestni klavnici ljubljanski se je zaklalo od 28. novembra do 5. decembra 115 volov, 3 biki, 10 krav, 1381 prašičev, 52 telet, 14 kostrunov, 8 kozličev in 3 konji. Vpeljalo se je 1629 kg mesa in zaklane živine 1 govedo, 101 prašič in 38 telet.

Zrebanje razredne loterije. (I. razred, 1. dan). 20.000 K dobi 71.360, 10.000 K dobi 51.799. Po 5000 K dobi 62.824, 81.019, 2000 K dobi 72.902. Po 1000 K dobi 10.971, 62.097, 65.639, 68.708, 77.564, 80.027, 84.164, 88.329, 91.383, 106.168.

Razne stvari.

• Na Nemškem so prepovedali mleti belo moko in pšenični zdrob.

• Prodaja kunccev. Praška mestna aprovizacija je začela prodajati kuncce. V glavni mestni vojni prodajalni so jih v soboto prodali 64. Kupcev pa je prišlo nad 2000!

• Iz ruskega vojnega vjetništva je ušel polkovnik nekega našega konjeniškega polka grof Lubienski. Prišel je srečno v Stockholm ter potuje čez Berlin na Dunaj.

• Potopljen angleški parnik. Angleški parnik Orteric (6535 ton) je bil potopljen. Posadka je bila rešena, izvezemši 2 mrtva in 3 težko ranjene Kitajce.

• Poslanec in njegov sin v vojni. Češki socialnodemokratski poslanec

nec Svoboda služi kot vojak na jugozapadni fronti. Tovariš v strelskem jarku mu je lastni sin Jan.

• 400.000 kron so nabrali gažisti in moštvo 2. armade, ki ji zapoveduje general kavalerije pl. Böhm-Ermolli. Ta vsota se je naložila v vojnem posojilu, obresti pa se bodo porabljale za podporo vdov in sirot v sedanji vojni padlih ali umrlih vojakov.

• Die Freie Ukraine se imenuje društvo, ki so ga ustanovili v Berlinu kot organizacijo nemških podpornikov gibanja za osvoboditev Ukrajine od ruskega jarma. Društvo bo prirejalo predavanja o pomenu ukrajinskega (maloruskega) naroda ter zbiralo prispevke.

• Umrli je na Dunaju bivši generalni ravnatelj »Länderbanke« dvorni svetnik Samuel vitez Hahn v 80. letu svoje starosti. Svoj čas je bil dvorni svetnik Hahn tudi komercialni ravnatelj Južne železnice. Hahn je bil dolga leta posredovalec za srbska in bolgarska državna posojila ter je imel sploh jako živahne finančne stike z Balkanom.

• Poneverjena zapuščina. V Monakovem je pred nekaj časom umrl trgovec, o katerem se je vedelo, da ima precej denarja. Njegova gospodinja je izročila dedičem 128.000 mark, češ, da je to vsa pokojnikova zapuščina. Dediči so po natančnih poizvedbah spoznali, da so bili ogoljufani in so provzročili pri pokojnikovi gospodinjini hišno preiskavo. Policija je res našla za 800.000 mark vrednostnih papirjev.

• Mali prefriganec. Pred nekaj tedni so poročali listi o čudovitem dečku, ki je šel za očetom na bojišče, se tam udeležil bojev ter se pokazal tako vrliga junaka, da je postal v kratkem četovodja. Dečku je 12 let, piše se za Markoviča, doma je iz Splita — to je njegova kratka biografija, ki so jo objavljali listi in v ilustriranih časopisih smo celo občudovali fotografijo malega junaka v fletni vojaški uniformi. Mali Markovič je prispel te dni v rodno mu mesto Split ter izjavljal, da čaka na svojo »srebrno«. Toda pri splitski policiji se je našel neverni Tomaž, ki je začel junaškega dečka nekoliko radovednejše izpraševati. In junček se je policaja ustrašil ter mu povedal, da se ne piše Markovič, da ne ve, na katerem bojišču je bil, tudi na očeta se noče spomniti, niti tega ne ve več, kdo mu je dal uniformo in zvezde. In kruta policija je vzela hajdučka v svoje varstvo ter skuša dognati, odkod in kdo da je. Markovič ti si ptič — tako pravijo splitski policaji in upajo, da bodo to tudi dokazali. — Kakor poročajo iz Splita, se nahaja »mali junak« še vedno v zaporu. Spočetka je pripovedoval policijskemu komisarju cele romane; da je sin nekega orožnika, mati in oče sta umrli, v Splitu je končal ljudsko šolo, veselilo ga je na fronti, vtihtatil se je k 22. polku in bil tako hraber, da ga je sam Borojevič napravil za četovodjo in mu pripel srebrni hrabrostni svetinji I. in II. razreda, da je bil potem težko ranjen, prepeljan v Ljubljano, nato v Zagreb itd., itd. Vse te navedbe so se izkazale za neresnične. Fant niti ni iz Splita doma, pač pa je faktično bil na bojišču in se klatil blizu dalmatinskega polka, zdi se, da v tem oziru nima čiste vesti. Odkod in kaj je mladi prefriganec, tega pa za nobeno ceno noče povedati. Če mu policija dokaže, da se je zlagal, pa pride z novo lažjo.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za božičnico slotam padlih slovenskih junakov: Gosp. Ivo Bakovnik, notar v Metliki, ekspenzarno terjatev iz zapuščinske razprave, 126 kron 23 vin., v počastitev spomina zapustnikov, njegovega šolskega in dobrega prijatelja g. kaplana Franca Rakovca iz Metlike.

Za bednega slovenskega pisatelja: Minka Strgar iz Leskovca pri Krškem, 4 K; Neimenovana nabrala v Mariboru in Rušah 155 kron in Neimenovana iz Smartna ob Paki 20 kron. Skupaj 179 kron.

Za Ciril - Metodovo družbo: »Osamljena« 1 K, z željo, da bi se nebroj drugih odzvalo in podpiralo to prekoristno družbo, in omizje pri blagajni v »Narodni kavarni« v Ljubljani, 53 kron, mesto venca pokojnemu ravnatelju Luki Pintarju. Skupaj 54 kron.

Za »Rdeči križ«: Vsled konstatcije neke zagonezne zadeve v »Prešernovi sobi« restavracije pri »Roži« v Ljubljani, 5 kron. Srčna hvala!

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mirna stranka **isče**

stanovanje

eno ali dve sobi s kuhinjo za takoj ali februar. Ponudbe pod »februar/3380« na upravn. »Slov. Nar.« 3380

Odda se meblirana
mesečna soba

z dvema posteljama.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.
3371

Gostilna

se da v najem

izurjeni gostilniški kuharici. Plača po dogovoru. Kje, pove upr. »Slov. Nar.«
3372

Ježice

(Knoppers) 3377

kupuje

po najvišji ceni trgovina

K. A. KREGAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-23.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom prebriske izgube naše dobre, iz srca ljubljene soproge in mamice, sestre, svakinje in tete, gospe

Pavle Dernič roj. Pantar

soproge posestnika, tovarnarja in župana na Lancovem

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pokojnice k večnemu počitku izrekamo tem potom čast duhovščini, preč. gosp. J. Pibru, dež. poslancu, blag. gosp. okr. glavarju Župniku, cenj. gg. uradnikom in učiteljstvu, spoštovanim meščanom, sorodnikom, prijateljem, občinskemu zastopstvu in sploh vsem udeležencem pogreba našo iskreno zahvalo.

LANCOVO pri RADOVLJICI, dne 13. decembra 1915.

3376

žalnoči ostali.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

prilagočena svoje veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilgrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

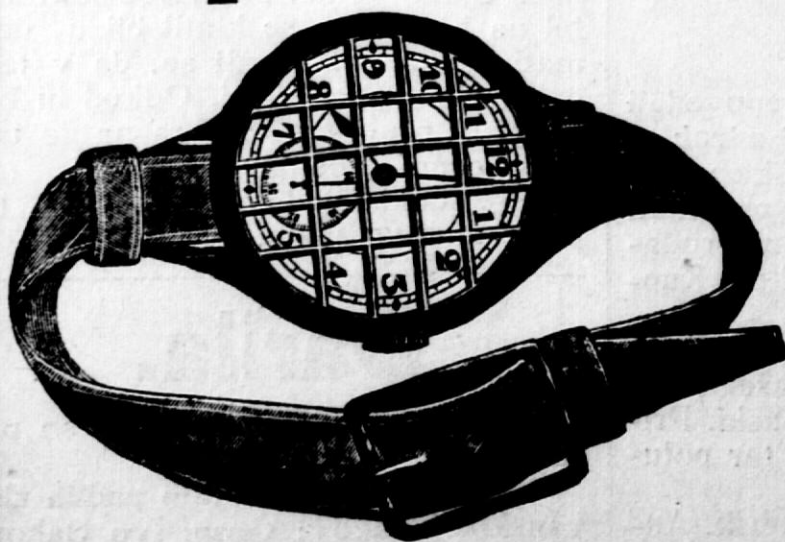
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

!! Lepa božična darila !!

NOVOSTI Zavarovalna mrežica, katere je priprava na vsako uro za na roko brez vsakega prevelovanja, po nizki ceni a K 1-50 kom.

Lepe zelo trpežne i vojne ure!

Nadalje pripravam novo patriotično prilogo s kalendarjem za leto 1916, katere se pošilja brezplačno in pošiljane prosto.

Za obilni obisk najvjudneje vabim

Ljubljana **F. ČUDEN**, Prešernova ulica št. 1 Ljubljana

delničar železnih tovarn »Union« ur.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI
POKOJNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja odasa, bradavice, obličanec v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Mia balsamom**. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Komeny, Košice (Kassa) i Postfach 12/22, Ograka. 8842

Kupi se takoj krotak močan
KONJ

brez napake, ne prestar, avtomobilov vajen, za prevažanje tobaka Postojna-Senožeče. 3336

Ponudbe z navedbo cene, starosti, barve in visokosti konja, je poslati na **V. ARKO**, trgovina z mešanimi blagom in o. kr. zaloga tobaka, Senožeče.

Večja manufakturna trgovina sprejme takoj pod ugodnimi pogoji

učenca ali učenko

s primerno šolsko izobrazbo, boljših staršev in

prodajalko

dobro izurjeno v manufakturni stroki. Ponudbe pod »Manufakturnisti/3333« na upravn. »Slov. Naroda«.

Hiša

s trgovino in gostilno

in več stanovanj na Savi pri Jesenicah nasproti velike tovarne se dno 18. decembra 1915 na javni dražbi pri o. kr. okrajnem sodišču v Kranjski gori

proda.

Cenilna vrednost K 22.741,—, najmanjši ponudek K 11.371,—.

Pojasnila daje **Oton Homan v Radovljici**. 3316

Veliki stenski skladni (BLOCK)

koledar.

Za leto 1916 izide v par dneh edini slovenski koledar te vrste, ki bo služil obenem kot beležni koledar. Z ozirom na praktičnost bo ta edini slovenski koledar neizogibno potreben vsem občinskim in župnijskim uradom, odvetnikom, notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom.

Cena mu bo K 2-40, po pošti K 2-60.

Naročila naj se izvolijo pošiljati založniku: 3379

J. ŠTOKA

knjigarna in papirnica

Jršt, ulica Molino piccolo 19.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporočam
IVAN SOKLIČ.
130
Velika zaloga najmodernejših slamenik. 130
Priatel Panama-slameniki od 9 K do 50 K. 130

Mlad, inteligenčen mladenič, prijetne zunanosti, se želi seznaniti v surho korespondence v hrvatskem jeziku, z gospico, katere bi mu dopisovala v slovenskem jeziku. Cerjene ponudbe se blagovolijo poslati na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Veseli mornar/3375«.

Potrebujem 3328

učenca

s primerno šolsko izobrazbo in

sotrudnika

za takojšnji ali tudi poznejši vstop.

Ivan Ravnikar, Celje.

! Bog daj več kaj takega!

Samo tisti, kdor poskusi, ve, kaj je moja **šartiljeva moka**. Kdor naroči enkrat, bo naročil gotovo večkrat.

Pomislite! Za en šartelj samo en zavitek brez kake druge moke, brez sladkorja, kvasa itd. Cena še vedno samo K 1-30 za zavitek. Tudi pojasnila, kako se naredi, na razpolago. Zatorej naročite obratno, a ne manj kot 3 zavitke 3315

pri razpošiljalnici šartiljeve moke

Ivan Urek, Borovlje, Koroško.

eksport žepnih električnih svetilk in baterij

K. A. KREGAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 21/23.

!! Kostanjev les !!

vsake vrste se kupi po visokih cenah.

Ozira se le na pismene ponudbe, ki jih je poslati na upr. »Sl. Nar.«

Perilo za gojence zavodov v zalogi.	Izdelovanje nevestinskih oprem. Ustanovljeno 1866.	Perilo za deteta v zalogi.
Moško, damsko in otroško perilo lastnega izdelka daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen prilagočena C. J. HAMANN dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v LJUBLJANA. Perilo po meri se izgotavlja najhitreje. Istotam prva kranjska pralnica in likalnica perila. Motorni obrat. Največje varovanje perila. Najnovejši stroji. Perilo se na način prve dunajske čistilnice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslano perilo zgotovi v soboto tistega tedna. Priznane najpoštenjša postrežba. Moški klobuki. Sportni predmeti. Posteljna perja, puh in kapok.		

Dr. Gustav Jägerovo vojniško perilo. :: Perilo TETRA.